

Tarina Patruunasta

William Ruth 1839-1913

William Ruth - kuten monet muut köyhästä kodista lähtöisin olevat pojat - pyrki ja hyväksyttiin Helsingissä toimimaan venäläiseen upseerikouluun. Sen käytyään hän vuonna 1862 astui Venäjän armeijan palvelukseen; Suomella ei vielä silloin ollut omaa armeijaa. Myöhemmin Ruth palveli suomalaisessa joukko-osastossa luutnanttina, kunnes se vuonna 1868 hajotettiin ja hän erosi armeijasta. Hänelle myönnettiin esikuntakapteenin arvo ja hän käytti titteliä, kunnes hänestä tuli vuorineuvos.

William Ruth pääsi virkaa tekeväksi tullin-
hoitajaksi Viipuriin. Siellä hän pääsi nopeasti ”piireihin” ja tutustui mm. J. F. Hackmaniin. Keväällä 1873 Hackman ja Wahl tarjosivat hänelle paikkaa Kymijoen uittoyhdistyksen ensimmäisenä uittopäällikkönä. Hän otti viran vastaan ja jätti työnsä tullissa.

Pian Ruth kuitenkin alkoi suunnitella ryhtymistä itsenäiseksi yrittäjäksi. Kevättalvella 1874 ryhtyi ostamaan metsiä ja palkkaamaan niihin miehiä huolehtimaan tukkien kaatamisesta ja ajosta, ja myi sitten puutavaran suuremmille yhtiöille. Näin hänelle kertyi mukavasti pääomaa, jonka turvin voisi uskaltautua suurempiinkin yrityksiin, etenkin kun myös uittourakoista ropisi runsaasti rahaa

hän taskuunsa. William Ruth hän oli päässyt taloudellisesti itsenäiseen asemaan ja ensi töikseen hän irtisanoutui uittopäällikön virasta, mistä oli tullut hänelle vain taakka.

Suomen sahatollisuus oli juuri näihin aikoihin suurissa vaikeuksissa ja monet sahat olivat menneet nurin. Näistä Ruth valitsi Karhulan höyrysahan Kymijoen erään haaran varrelta ja se siirtyi hänen omistukseensa vuonna 1881.

Vuonna 1886 William Ruth alkoi toteuttaa Karhulassa valtaisaa hanketta, joka käsitti suuren sahan, puuhiomon ja lasitehtaan, jotka käyttivät hyväkseen sahausjätteet, sekä konepajan, joka valmisti koneita hänen omia tehtaitaan ja lähitieneon muita teollisuuslaitoksia varten.

Suunnitelmassa oli se merkittävä etu, että suhdannelaskut tuskin koskaan kohdistuisivat samanaikaisesti kaikkiin neljää eri alaa edustavaan teollisuuslaitokseen. Riski, jonka Ruth otti, oli suunnaton sillä hän laittoi likoon koko omaisuutensa ja käytti kaiken luotonsaantimahdollisuutensa. Mutta hanke onnistui.

Viisi vuotta kestänyt toiminta vaati kuitenkin veronsa; Ruthin terveys alkoi horjua ja samanaikaisesti hän joutui masennustilaan.

Samoihin aikoihin Ruth ryhtyi suureen

oikeustaisteluun Kymijoen uittoyhtiötä vastaan, sillä hän halusi ajaa sen pois siitä haarasta, joka kulki Karhulan ohi. Oikeusjuttuun upposi miljoonia kultamarkkoja. Lopulta päädyttiin sovintoratkaisuun, missä kumpikin puoli antoi myöten, mutta Ruth tunnusti nyt itsensä entistä vanhemmaksi ja sairaaksi. Ja ennen kaikkea hyvin yksinäiseksi.

William Ruth halusi irrottautua tehtaansa juoksevista tehtävistä ja hän muodosti yrityksestä osakeyhtiön, jonka johtoon hän valitsi ulkopuolisen henkilön.

Vaikka Ruth olikin suuri teollisuusmies, oli maatalous lähempänä hänen sydäntään. Hän omisti lukuisia maatiloja ja niistä huomattavimpia olivat Leitimo Viipurin ja Saarikko Laukaan pitäjässä. Ruth oli myös maatalouden uranuurtaja ja edelläkävijä; hän valmisti ensimmäisenä Suomessa painorehua maahan kaivettuihin säiliöihin. Hän toimi muutenkin maatalouden parissa ja testamenttasi vaimoineen suurimman osan omaisuudestaan pienviljelijäväestön hyväksi.

William Ruthin vaimo, Fanny Ruth – omaa sukua Standertskjöld – kuoli vuonna 1951, ja koko Ruthin elämäntyö ja hänen nimensä unohtuivat.

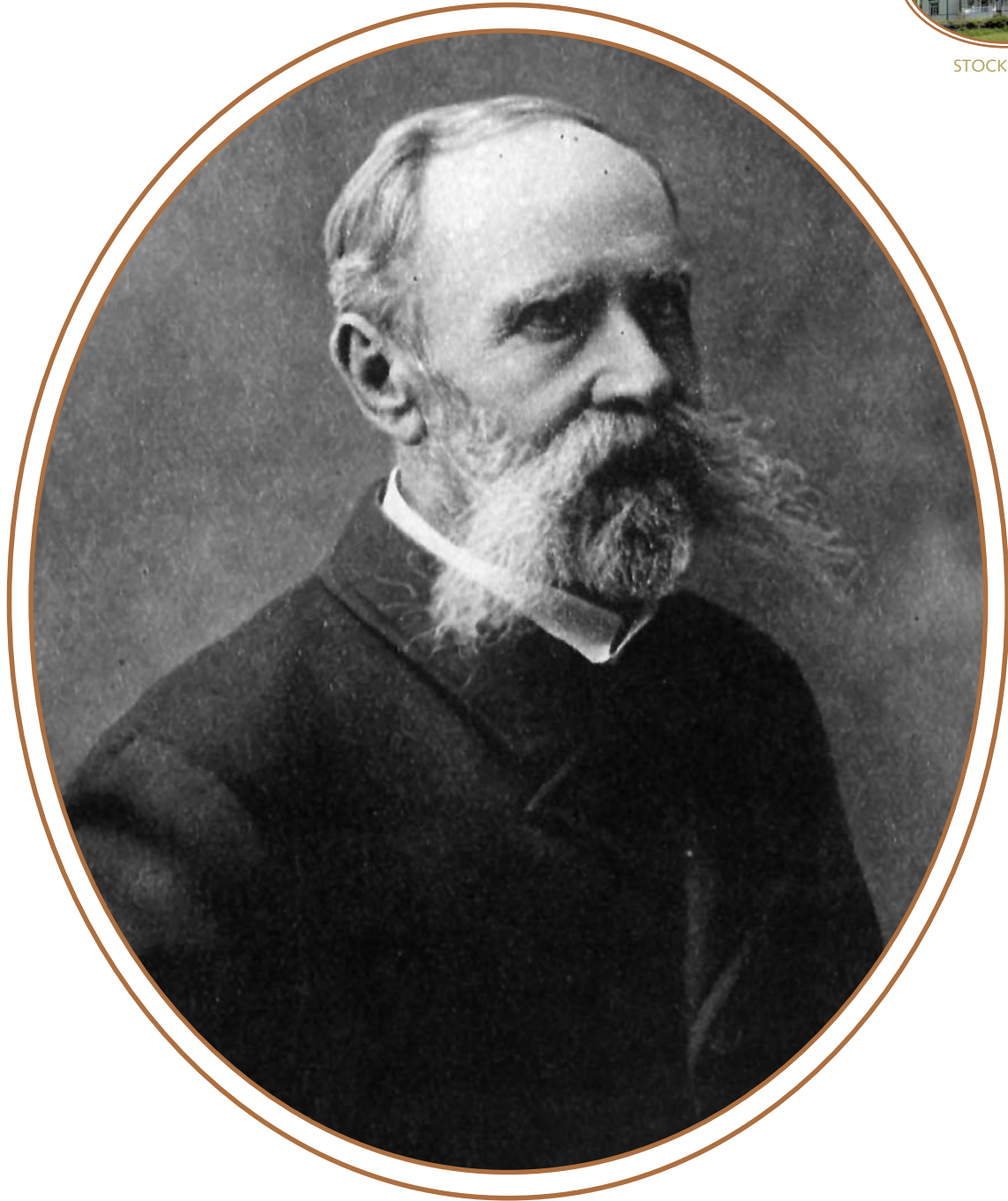
Puuhiomo ja kartonkitehdas Korkeakoskella

Karhulan hovi

Karhulan sahan lautatarha 1890

William Ruth 1839-1913

Puulhiomo ja kartonkitehdas Korkeakoskella

Karhulan hovi

Karhulan sahan lautatarha 1890

William Ruth 1839-1913

William Ruth - kuten monet muut köyhästä kodista lähtöisin olevat pojat - pyrki ja hyväksyttiin Helsingissä toimimaan venäläiseen upseerikouluun. Sen käytyään hän vuonna 1862 astui Venäjän armeijan palvelukseen; Suomella ei vielä silloin ollut omaa armeijaa. Myöhemmin Ruth palveli suomalaisessa joukko-osastossa luutnanttina, kunnes se vuonna 1868 hajotettiin ja hän erosi armeijasta. Hänelle myönnettiin esikuntakapteenin arvo ja hän käytti tittelää, kunnes hänestä tuli vuorineuvos.

William Ruth pääsi virkaa tekeväksi tullinhoitajaksi Viipuriin. Siellä hän pääsi nopeasti ”piireihin” ja tutustui mm. J. F. Hackmaniin. Keväällä 1873 Hackman ja Wahl tarjosivat hänelle paikkaa Kymijoen uittoyhdistyksen ensimmäisenä uittopäällikkönä. Hän otti viran vastaan ja jätti työnsä tullissa.

Pian Ruth kuitenkin alkoi suunnitella ryhtymistä itsenäiseksi yrittäjäksi. Kevättalvella 1874 ryhtyi ostamaan metsiä ja palkkaamaan niihin miehiä huolehtimaan tukkien kaatamisesta ja ajosta, ja myi sitten puutavaran suuremmille yhtiöille. Näin hänelle kertyi mukavasti pääomaa, jonka turvin voisi uskaltautua suurempiinkin yrityksiin, etenkin kun myös uittourakoista ropisi runsaasti rahaa hänen

taskuunsa. William Ruth hän oli päässyt taloudellisesti itsenäiseen asemaan ja ensi töikseen hän irtisanoutui uittopäällikön virasta, mistä oli tullut hänelle vain taakka.

Suomen sahateollisuus oli juuri näihin aikoihin suurissa vaikeuksissa ja monet sahat olivat menneet nurin. Näistä Ruth valitsi Karhulan höyrysahan Kymijoen erään haaran varrelta ja se siirtyi hänen omistukseensa vuonna 1881.

Vuonna 1886 William Ruth alkoi toteuttaa Karhulassa valtaisaa hanketta, joka käsitti suuren sahan, puuhiomon ja lasitehtaan, jotka käyttivät hyväkseen sahausjätteet, sekä konepajan, joka valmisti koneita hänen omia tehtaitaan ja lähitienoon muita teollisuuslaitoksia varten.

Suunnitelmassa oli se merkittävä etu, että suhdannelaskut tuskin koskaan kohdistuisivat samanaikaisesti kaikkiin neljää eri alaa edustavaan teollisuuslaitokseen. Riski, jonka Ruth otti, oli suunnaton sillä hän laittoi likoon koko omaisuutensa ja käytti kaiken luotonsaantimahdollisuutensa. Mutta hanke onnistui.

Viisi vuotta kestänyt toiminta vaati kuitenkin veronsa; Ruthin terveys alkoi horjua ja samanaikaisesti hän joutui masennustilaan.

Samoihin aikoihin Ruth ryhtyi suureen oikeustaisteluun Kymijoen uittoyhtiötä vastaan, sillä hän halusi ajaa sen pois siitä haarasta, joka kulki Karhulan ohi. Oikeusjuttuun upposi miljoonia kultamarkkoja. Lopulta päädyttiin sovintoratkaisuun, missä kumpikin puoli antoi myöten, mutta Ruth tunsu nyt itsensä entistä vanhemmaksi ja sairaaksi. Ja ennen kaikkea hyvin yksinäiseksi.

William Ruth halusi irrottautua tehtaansa juoksevista tehtävistä ja hän muodosti yrityksestä osakeyhtiön, jonka johtoon hän valitsi ulkopuolisen henkilön.

Vaikka Ruth olikin suuri teollisuusmies, oli maatalous lähempänä hänen sydäntään. Hän omisti lukuisia maatiloja ja niistä huomattavimpia olivat Leitimo Viipurin ja Saarikko Laukaan pitäjässä. Ruth oli myös maatalouden uranuurtaja ja edelläkävijä; hän valmisti ensimmäisenä Suomessa painorehua maahan kaivettuihin säiliöihin. Hän toimi muutenkin maatalouden parissa ja testamenttasi vaimoineen suurimman osan omaisuudestaan pienviljelijäväestön hyväksi.

William Ruthin vaimo, Fanny Ruth - omaa sukua Standertskjöld - kuoli vuonna 1951, ja koko Ruthin elämäntyö ja hänen nimensä unohtuivat.

PATRUUNANTALO

STOCKFORS